

Ishaja dvakrat na teden, in sicer v sredo in soboto ob 11. uri predpoldne ter stane z izrednimi prilagami ter s „Kažipotom“ ob novem letu vred po pošti prejemanja ali v Gorici na dom pošiljana:
 Vse leto . . . . . 13 K 20 h. ali gl. 6 60
 pol leta . . . . . 6 „ 80 „ 3 30
 četrt leta . . . . . 3 „ 40 „ 1 70
 Posamične številke stanejo 10 vin.
 Naročnino sprejema upravnništvo v Gosposki ulici št. 7. v Gorici v „Goriški Tiskarni“ A. Gabršček vsak dan od 8. ure zjutraj do 6. zvečer; ob nedeljah pa od 9. do 12. ure. Na naročila brez doposlane naročnine se ne oziramo.
Oglasni in posilnice se računajo po petit-vrstah do tiskano 1-krat 8 kr., 2-krat 7 kr., 3-krat 6 kr., vsaka vrsta. Večkrat po pogodbi. — Večje žrke po prostoru. — Reklame in spisi v uredniškem delu 15 kr. vrsta. — Za obliko in vsebino oglasov odklanjamo vsako odgovornost.

SOČA

»Vse za omiko, svobodo in napredek!« Dr. K. Lavrič

Uredništvo
 se nahaja v Gosposki ulici št. 7 v Gorici v I. nadst. Z urednikom je mogoče govoriti vsaki dan od 8. do 12. dopoldne ter od 2. do 5. popoldne; ob nedeljah in praznikih od 9. do 12. dop. Upravnništvo se nahaja v Gosposki ulici št. 7 v I. nadst. na levo v tiskarni.
 Naročnino in oglase je plačati loco Gorica. Dopisi naj se pošiljajo le uredništvu.
 Naročnina, reklamacije in druge reči, katere ne spadajo v delokrog uredništva, naj se pošiljajo le upravnštvu.

„PRIMOREC“

Ishaja neodvisno od „Soča“ vsak petek in stane vse leto 3 K 20 h ali gl. 1 60.
 „Soča“ in „Primorec“ se prodajata v Gorici v tobakarni Schwarz v Šolski ulici in Jellersitz v Nunaki ulici; — v Trstu v tobakarni Lavrenčič na tgu della Caserma.

Odgovorni urednik in izdajatelj Ivan Kavčič v Gorici.

»Gor. Tiskarna« A. Gabršček (odgov. lv. Meljavec) tiska in zal.

Njihov molk govori glasno.

Na vse reči, ki se godijo v naši deželni hiši, ter na razne druge, ki se godijo tam, kjer ima tudi klerikalna stranka svoje zastopnike, na vse take reči, pa če so se tako kričeče ter teptajo naše pravice, klerikalna stranka lepo molči. V „Soči“ imamo neprijetno nalogo skoro v številki za številko beležiti kak nov udarec na Slovence ter razkrinkavati spletke Lahov, zlasti njihovega voditelja, deželnega glavarja, ki si je postavil nalogo: s svojo močjo in s svojim vplivom ob pasivnosti slovenskih zastopnikov utrditi laške pozicije na vse strani ter utisniti Slovence v popolno onemoglost. Iz deželnega odbora raba slovensčine, dandanašnji se dopisuje le laško z drugimi oblastmi v slovenskih stvarih, v uradih se množijo laški uradniki ter se slovenske, kar jih je sploh, grdo gleda; ustanovili so deželno hipotečno banko, nastanili v njej, izvzema enega, same laške uradnike, vse uradovanje te banke je laško, dasi ima največ posla s Slovenci; ustanovil se je zavod za pospeševanje obrti, ki je ves laški; za deželno trtnico smo beležili zadnjič imenovanje Laha iz kraljestva; nedavno temu smo beležili, kaj nameravajo napraviti s slovensko kmetijsko šolo itd. Kaže se na celi crti Pajerjev sistem, pohiteti na vse strani z utrditvijo laških pozicij. In proti temu ni nikakega resnega odpora. Klerikalna stranka pušča Pajerjevi samovladi prosto pot ter si ne dela nikakih težav, čeprav si s tako pasivnostjo naklada na svoja ramena veliko odgovornost. Na vsa naša odkritja, na kričeče slučaje, v katerih se kaže po eni strani laška brezobzirnost, po drugi pa slovenska popustljivost, na vse molčijo. Računajo pa tako, da volilce že zopet preslepijo, ker bo pomagala vera, katera je ob volitvah v nevarnosti, za sedaj pa je dobro tako — ker so za svoje izdajalsko delo mastno plačani. Žepe jim polnijo iz deželnega denarja, in z deželnim denarjem jim mašajo usta in vežejo jezike. Plačani so, prodani so. Zato pa puščajo

Lahom, da delajo, kar hočejo. Niti najmanj ne reagirajo na vse take notice v „Soči“, in molčali so celo, ko smo razkrili, kako hočejo oslepariti Slovence za kmetijsko šolo. Oni molčijo. Niti besedice ne zinejo na to stran — pač pa toliko pridneje udrihajo v člankih, v dopisih in noticah po osehah in pa prepovedujejo citati „Soča“. Tako pa delajo, ker hočejo odvrčati ljudi od svojih narodnih grehov, in ker se boje, da ne bi ljudstvo izvedelo, kaj počnejo.

Slovenska klerikalna stranka ima dandanašnji svoje zastopnike na takih pozicijah, na katerih je treba dela, resnega dela in močnatosti, ker one pozicije prinašajo s seboj tudi veliko odgovornost. Klerikalna stranka se je toliko pehala za vsa ta mesta, da jih je dobila, ali kaj dela na njih? Nič drugega nego hlapčuje Lahom ter skrbi, da par njenih zastopnikov prav lepo živi na deželne troske. Dezelna odbornika dobivata visok denar za prazno delo, in celo taki ničli, kakor je kobariski Lapanja, so preskrbeli letnih dohodkov nad 5000 K. To so „zasluge“ klerikalcev. Žep poln — jezik zavezan. Zato molčijo. Lah! naj delajo, kar hočejo, ti, slovenski davkoplatevalec, pa molči in plačuj! Kako dolgo pojde se tako naprej?

Na Vipavskem je začelo živahno gibanje. Začeli so ljudje misliti ter iskati vzrokov, da ne pridemo nikamor naprej, tudi med „zastopniki ljudstva“, ne le pri drugorodnih nasprotnikih. Počasi spregledavajo. Saj je brezdelavnost klerikalnih zastopnikov pa tudi taka, da jo vidi vsakdo, in vsakdo, kdor misli s svojo glavo, prihaja vedno bolj in bolj do spoznanja škode, katera nam izvira iz nje. Po drugi strani pa se tudi vidi, s kako nervozno naglico hiti dr. Pajer izkoristiti sedanji za njegova stremljenja nad vse ugoden položaj, kakor da bi čutil potrebo, da pred zatonom svojega življenja spravi laško reč med nami tako na varno, da jo izroči naslednikom brez skrbi za daljnjo bodočnost.

Na Vipavskem se že upirajo takemu delovanju v deželni hiši, zeleti bi bilo, da se prične oglašati ljudstvo tudi drugodi, ter zahteva, naj se oglasijo. Čemu molčijo?? Ve-

iko je obljubavala klerikalna stranka ob volitvah, storila pa ni nič koristnega, pač pa tekem dveh let že toliko slabega, da bomo trpeli že na posledicah tega nedogledni čas. Prodala je Slovence Lahom ter zato, da se redi ob tej politiki nekaj njenih petelinov in ničel, prepustila Lahom prosto polje. Doba suhih let se čuti povsodi. Ej, potem je razumljiv njihov molk!

Iz takega gibanja, kakor na Vipavskem, pa se mora priti le do tega zaključka, da je zadnji čas, da se pozove take „zastopnike ljudstva“, da — **odstopijo**. Po deželi je zavrelo, in dan za dnevom se pokazuje večja in večja sevéda povsem opravičena nevolja nad delovanjem klerikalne stranke, ki je na tako grd način osleparila slovenske volilce, da so izvolili može, ki ne branijo pravic slovenskega naroda ter ne delajo za dobrobit dežele, marveč molčijo in se redijo z Judeževimi groši. Stran z njimi! mora zadoneti po celi deželi.

Po Vipavskem se že čuje tak glas, začuje pa se tudi drugodi. Proč z njimi, odstopijo naj!

Gibanje v taki smeri je sedaj najboljše sredstvo proti temu, da ne zagazimo popolnoma v laško sužnost. Stran s strahopetniki in prodanci, ki molčijo, može, ki imajo srce za kmeta ter se znajo postaviti v bran laški brezobzirnosti, naj stopijo na površje! Govoriti nam je treba, ne molčati!

Tako gibanje mora pozdravljati vsak rodoljub ter mu zeleti najpovoljnjšega vsestranskega uspeha.

Naprej!

Dopisi.

iz gorške okolice. — Sporočamo Vam, g. urednik, da se mi smejimo neumnim dopisom tistega A. K., posebno pa zadnji številki „Gorice“ od torca, ko se sam hvali s tako velikim vplivom svojih dopisov.

Dragi moj prijatelj! Tvoji dopisi so tako puhli, da z otipanjem takoj spoznamo, kako se loviš za zadnjo bilko, da se ne po-

topiš. Sicer pa ti povem v brk, da „Tutti frutti“, ki jih imaš za glavno orožje, so nam v poduk. Misiš li, da smo okoličani tako zatelebani, da ne vemo ločiti, kaj je za nas in kaj ne. Tega nam je bilo potreba in to še želimo, da se potem lahko varujemo slabih potov in tako postajamo za vzgled — nad njimi. To je protizdravilo, razumeš, don Kišot?

Tudi s „Kroj zadr.“ ne bahaj se prozgodaj, ampak počakaj nekaj let, boš potem pel slavospeve, čeprav jej želimo vsi dober uspeh, da bi potem v gotovem novcu povrnil izgubo onim revam, ki so svoj krvavi zaslužek tje notri vložili, ne pa s hinavskim posmehom „ljubljenca naroda“.

Daleč si že zasel s svojimi sanjami, da ako Gabrščeka ugonobiš, da bo mir v deželi. Ali ne veš, da nas je na stotine za Gabrščekom? Dokler je on, mora imeti on prednost. Ne boji se pa tebe, A. K., ne on in ne mi.

Ni treba nas pomilovati z zasmehom, da smo zatelebani, in da nas Gabršček vodi na cvirnu. Mi poznamo dobro njega, pa tudi tvoje puhle dopise vemo prav precentiti. Ti obujaš z njimi pozornost med nami le toliko, da vprašujemo: „Ali ni škoda papirja za tako čorbo, ki je vsa že stokrat premeta?“

Ce imaš res kaj moči in vpliva, kakoršnega si pripisuješ, iztiraj ven tistega Lapanjo, ki „služi deželi“ za Judeževe groše, saj je tvoj pristaš. To bo koristno delo. Ali kaj takega ti ne gre v glavo. Zato pa ima Gabršček prav v vsem, kar ti je rekel in povedal.

Vipavsko, 13/1. 1904. — (Še o shodu pri Rebku). — Gosp. urednik! Znano Vam je, s kakšnim namenom je vabil na shod dne 3. t. m. k Rebku sklicatelj Anton Vrčon, trgovec v Skriljah. Kakor nam je pojasnjeval pri otvoritvi, je imel plemenit namen. Želel je, da bi imeli v resnici kmetijski ali pravi ljudski shod, predlagal nam je za predsednika Jožefa Mrmolja, kmeta iz Sela. Ker ni bilo nobenega poslanca, je govoril prvi g. Medvešek, potem pa Kopač. Čakal sem, kaj da porečejo klerikalni listi. In glej! Naša dva klerikalna lista pišeta: „Liberalni učitelji — častna straža soc. de-

Trije mušketirji.

Napsal Alexandre Dumas.

Drugi del.

I.

Angleži in Francozi.

Ura napoči, in štirje prijatelji se napotijo s svojimi slugami na pust, ograjen kozji pašnik za Luxembourgom. Athos da kozarju nekaj denarja, da se oddalji. Sluge dobe povelje, naj stražijo.
 Kmalu prijezdi molčé druga četa, zdirja v isto ograjo ter se pridruži mušketirjem; nato se predstavijo po šegi, ki je bila v navadi onstran kanala.
 Angleži so bili vsi ljudje najodličnejši stanov; nenavadna imena njihovih nasprotnikov jih torej ne samo presenetijo, ampak tudi vznemirijo.
 »Ali pri vsem tem vendar ne vemo, kdo ste,« pravi lord Winter, ko imenujejo trije prijatelji svoja imena; »z ljudmi, ki nosijo taka imena, se ne bijemo; to so planšarska imena.«
 »Prav imate, milord, to so tudi samo privzeta imena,« pravi Athos.
 »In zato tim bolj želimo vedeti resnična imena,« odvrne Anglež.
 »Ali vendar ste igrali z nama, ne da bi vedeli za najini imeni,« pravi Athos, »ter naju spravili ob obo konja.«
 »Res je, toda takrat je šlo samo za naše pistole,

danes gre za našo kri; človek igra s celim svetom, bije se le z vrstniki.«

»To je res,« pravi Athos. In obrne se k onemu izmed štirih Angležev, s katerim se je imel biti, ter mu pove čisto tiho svoje ime.

Porthos in Aramis storita isto.

»Upam, da vam to pač zadostuje,« pravi Athos svojemu nasprotniku, »in sem vam dovolj visok gospod, da mi izkažete čast, križati svoj meč z mojim?«

»Da, gospod,« pravi Anglež in se pokloni.

»Prav! Ali hočete, da vam povem še nekaj?« odvrne Athos hladno.

»Kaj?« vpraša Anglež.

»Da bi bili storili prav, ako niste zahtevali, da se vam dam spoznati.«

»Zakaj pač?«

»Ker me smatrajo mrtvim, ker imam vzroke zeleti, da se ne ve, da še živim, in sem zato prisiljen, usmrčiti vas, da se ne razglasi moja skrivnost.«

Anglež pogleda Athosa, mislé, da se šali; toda ta se ni šalil niti najmanj.

»Gospodje,« pravi Athos, obrnivši se ob jednom k svojim prijateljem in njihovim nasprotnikom, »ali je vse v redu?«

»Da,« odvrnejo jednoglasno Angleži in Francozi.

»Torej nastop,« pravi Athos.

In takoj se zabliska v žarkih zahajajočega solnca osem mečev, in boj prične s srditostjo, ki je bila med osebami dveh sovražnih si narodov čisto naravna.

Athos so je bojeval hladno in po pravilih, kakor bi bil v borilnici.

Porthos, po svoji nesreči v Chantillyu brezdvomno nekoliko ozdravljen prevelike samozaupnosti, je igral igro, polno finosti in previdnosti.

Aramis, ki je imel še dovršiti tretji spev svoje pesmi, se je podvizal kot človek, ki se mu jako mudi.

Athos usmrtil prvi svojega nasprotnika: le enkrat ga vbode, toda kakor ma je pešdal, smrtno; meč mu je prodril srce.

Porthos zvrne svojega kot drugi v travo: prebodel mu je stegno. Nato vzame Porthos Angleža, ki mu brez vsakega obotavljanja izroči svoj meč, v naročje in ga odnese v kočijo.

Aramis je napadal svojega tako neumorno, da se mu je ta umaknil za kakih petdeset korakov ter se spustil končno med kričanjem in zasmehovanjem slug v beg.

Kar se tiče d' Artagnana, se je odločil samo za defenzivo; kakor hitro pa zapazi, da je nasprotnik utrujen, mu izbije z močnim sunkom od strani meč iz roke. Ko baron vidi, da je razorožen, odskoči za dva ali tri korake; toda v tem trenutku mu spodrsne noga, in prevrne se vznak na tla.

Z enim skokom je d' Artagnan na njegovi strani in mu nastavi meč na vrat.

»Lahko bi vas usmrtil, gospod,« pravi Angležu, »in popolnoma ste v mojih rokah; toda vaši sestri na ljubo vam darujem življenje.«

Vzradoščen, da ima opravka s plemičem tako miroljubnega značaja, objame Anglež d' Artagnana in izreče proti trem mušketirjem tisoč laskavih besed.

mok. Kopača. Nočem zagovarjati osebe, le omeniti hočem, da so nakopili toliko napredov na eno osebo, ne zato, ker je trgovec, ampak ker si je upal sklicati shod, eno tako človeče domišljavo, in učitelji so mu zaupali in razložili svoje sanje!

In kaj je še naredil ta Vrčon, da se tako huduje nad njim? Kaj more narediti ta ničla, ker ni bila v soli. Ta ubogi Vrčon je izdal povelje časnikom, naj zbornajo ljudstvo na njegov shod. Ker pa kat. uredniki poznajo tega človeka, so iz ljubezni do njega vrgli vabilo v koš. — Hm! Vabilo je lahko slo v koš, ali brez njih bobnanja je prišlo toliko zavednih ljudi, da bi napolnili več tisoč uredniških košev. Jezijo se, da je govoril tudi soc. dem. Kopač. Sram Vas bodi! Taki poslanci, da se boje resnice in ne pridejo, kadar jih ljudstvo vabi: pokazali ste s tem, da ste res le za doma in za pobiranje dijet in pa za komodno življenje. Dober tek! Si že zapomnimo, koliko obljub ste naredili in koliko spolnili. Vaše geslo je le: Krizaj ga, ako ne gre za tabo!

In ta Vrčon je tudi zahteval račune, volil pa ni poslancev in tudi njegovi pristasi so bili proti. Zapomnite si, da od Vas bomo zahtevali račune in zakaj, ne zato, kar Vas nismo volili, ampak zato ker Vas plačujemo, voliti je pravica, plačati pa dolžnost, zapomnite si!

Vipavski kmet ni danes več tak, da ga bi kdo prodajal, kakor blago, zato je patakaj spoznal, da ga hočete vleči naprej po starem, da bi se med seboj ravšali ter vam po shodih hosano peli.

Spravili pa so se zlasti na Vrčona. Radi bi ga obdoli in ga poslali v temo, ker pišejo, naj dela le pri svoji trgovini in posojilnici, v drugo pa naj se ne meša, ker da znajo „sustarji“ soditi, kakšna kopita ima! Jezuiti, ako Vas ni sram, pojdite med ljudstvo, kaj se skrivate po brlogih, ter si ustvarjate stranko, da potem nastopite kot volkovi, kaj se ozirate, ali se bojite? Kdor je pošten, dene račun pred svoje, ter ako je prav delal, ni treba se bati, ni treba hoditi na shod z gardo svojih somišljenikov. Kaj prodajate vero po shodih, ljudstvo pa sčuvate proti svojemu bližnjemu, ljud. učitelju, kateri izvršuje bolj svojo dolžnost kakor Vi.

V kratkem ljudstvo spregleda, ako pojde tako naprej, in pokaže takim voditeljem pot, kamor jim priteče.

Iz Repentabra. — Znameniti dan je praznovala tukajšnja občina 10. januarja t. l., kajti tega dne je bil slovesno umeščen ali „steliran“ novo došli župnik g. Fran Rislavi. Tomajski dekan t. g. Matija Sila je govoril slavnosten govor, slovesno sv. mašo pa je služil slavljeneec z dekanovo in kaplanovo asistenco. Cerkevno slavnost so povelečevali domači pevci, a orglje je gonil dnevnika g. Flek iz Sezane, ki prihaja ob slavnostnih dneh k nam. Streljalo, pokalo in pritrkovalo je tako, da je marsikateri veselo vzdihal: „Ah, da bi bilo vedno tako!“

Po sv. maši je bila slavnostna pojedina, v kateri so bili povabljeni poleg duhovščine, g. župan z podžupani, cerkvena staršina, mežnarja, Flek in prvak pevcev Ivan Vovkčev. Šolska korporacija, po mislih g. župnika in njegovih dveh prednikov, naj se ignorira. Učiteljstvo je seveda popolnoma zadovoljno, da ni bilo povabljen na „smav“; ono zvesto, neutrudno in vzgledno deluje v vsestransko blaginjo izročene mladine in človeštva, in to mu je v zadostilo, altruche slavnostno kosilo!

Tukajšnje županstvo je že meseca maja l. l. dalo svojega domačega sina učiti orgljarstva ter je po osemmesecnem pouku vendar že zmožen vršiti orgljarstvo službo. A glej ga šmenta! Domatin, po mislih in govoričenju domačih pevcev, ni vreden, da bi služil — naj prihaja tujec, on naj služi, tako je nobel. Lepa je ta! Kaj ne, g. Luka?

Domoljub.

Avče, 13. jan. 1904. — (Kaj storijo svitile kronice.) — Kmalu bode leto dnij, odkar ste priobčili dopis iz Avč, ki je bil popolnoma resničen, pa je strašno razjezil našega gospoda nunca, kajti resnica v oči kolje. — Da smo jih morali slišati, krivi in nedolžni, je trikrat izpred oltarja ali prižnice obljuboval 4 tisoč kron tistim, kateri so dopis skovali, da naj mu dokažejo, da je res tako govoril, pa nobeden se ni oglasil. — In to zaradi tega ne, ker obljubiti in dati je preveč. O tem smo se že pri napravi novih zvonov prepričali, ko nosi eden zvon na sebi podobo njegovega patrona, pa ga ne stane niti heliča, akoravno je bil obljubil.

Pa pustimo preteklo, pogledjmo sedanje. Vse za denar! — Na novega leta dan, na praznik obrezovanja gospodovega, so peli cerkveni pevci latinsko sv. mašo, a njemuse je strašno mudilo, da je tako na kratko in tiho pel, kakor da bi bila tiha maša.

Prisla pa je nedelja prva letošnjeg. leta. Gosp. nunc je oznanil v podružnici Nad Avčami peto sv. mašo in navadni „ofer“. Tedaj pa ne vem zakaj, ali ko ni bilo videti mnogo ljudi, ali ker so pevci peli slovensko sv. mašo „Večni Oče“, ni čakal, da bi bili odpeli, ampak je kar tiho molil glorio. — In tudi pri molitvah je bilo tiho, kakor tudi pri evangeliju. — Pevci in organist osupnjeni so nehali peti in orgljati.

Ali glejte čuda! začel je „ofer“, začele so padati svitile kronice na oltar, naš Pre Karleto ves spreobrnjen je poslal cerkvenega ključarja na kor, da naj se orglja in poje, in začeli so pevci peti božično pesem „Prečudna je nočojšna noč“, ali bolj po pravici bi bilo „Prečuden je današnji dan!“ Že se je „ofer“ nagibal h koncu, že so sive starke počasi polagale svoj dar na oltar, kar se pri lomasti še nekaj mladenčev iz sosednje kuracije sv. Štefana, ki so, morda ko so drugi možki spali, tako pa oni „ofer“ zaključili.

Pre Karleto, ko je videl, da so mu nanesli že precejšni kupček drobiža, je spre-

menil do ofra tiho mašo po ofru v slovesno peto sv. mašo, in s takim glasom je pel, da ko bi bil zunaj, bi se uro dalec slisalo.

Pomislite, dragi čitatelji, kaj vse naredijo svitile kronice!!

Od italijanske meje. — Ako bi hotel človek oprati le nekoliko one nunce, kateri si domnevajo na eni strani, da so nekaki polbogovi — in tega prepričanja so gotovo tudi naš „gospuat“ — na drugi pa očitno in zavratno napadajo in obrekujejo poštene in nedolžne ljudi ter netijo med njimi prepir, popisati bi moral cele folijante. Pred nedavnim časom smo imeli tudi mi „srečo“, dobiti nekega takega „polboga“, kateri pa si je znal pridobiti že v drugih občinah med goriškimi občinstvom „slavno“ ime ter gotovo — sedež tik sv. Petra v nebesih! V začetku so „gospuat“ ljudi še precej pri miru pustili, ker so se pripravljali na izpite, in ker ni bilo ne državnih ne deželnih in ne občinskih volitev. Sedaj pa, ko imajo vseh 24 ur na razpolago, si štejejo v svojo sveto dolžnost vzkati svoj nos v vsako stvar. Pri tem igra glavno ulogo njegova služkinja; pa tudi on se mora vtikati v stvari, ki ga ne brigajo nič. Umevno, da je farovž potemtakem središče vseh spletkarij, zdražbarij in opravljanja, katero se glasi potem — izpred oltarja. Kdor ne trobi v njegov rog, je vedno izpostavljen njegovemu pikanju. Svojega sinčka „Prismojenčka“ povsod vsiljuje ter skuša izpodrivati napredno časopisje. Naprednjaki so mu trn v peti, vendar so mu največji prijatelji! (Prišel je namreč ta jezuit do prepričanja, da bi se mogoče več opravi- lo z lepa.)

Kar pa počenja ta „nadčlovek“ z njemu neljubimi osebami, presega že vse meje, udriha izpred oltarja po nedolžnih in poštenih osebah ter nareja iz mišice slona. Cerkev rabi večinoma samo v to, da se on povzdiguje, ker njegova oseba je med pridigo vedno na prvem mestu. Umetno vplete v pridigo celo snov, katero je nabral med tednom ali pa pove se kakšno neresnično dejstvo iz zgodovine; pri tem pa vedno meri na neljube mu osebe. Zunaj cerkve pa na čuden način sčuva ter denuncira. Človek bi mislil, da so se ta „gaspuat“ v poldrugoletnem bivanju med nami v gorah vendar nekoliko ozdravili od svoje nervoznosti, ali kakor kaže so še vedno nervozni; vendar bi bilo to odpustljivo, ako bi ne igrala tu tudi katoliška hudobija velike uloge. Cela stvar tega „gaspuat nunca“ je namreč toliko bolj važna raditega, ker se čuti vzvisenega nad navadno ljudstvo ter hoče tudi ljudstvu vbičiti v glavo, da je nekaki polbog, pri tem pa udriha na nesramen način po nedolžnih osebah.

Da bi se ta prečastiti poboljšal, ni niti govora, vendar naj čitatelj povzame že iz tega, kakošni so ti „svetniki!“

Domače in razne novice.

Avskultantom je imenovan pravni praktikant g. Josip Simčič.

Goriška ljudska posojilnica v Gorici naznanja, da je odpravila vsled sklepa načelstva in nadzorstva s 1. jan. 1904. dosedanjo stalno $\frac{1}{2}\%$ uradnino od menjicnih posojil, tako da se od 1. jan. t. l. naprej $\frac{1}{2}\%$ stalna uradnina niti starim niti novim dolžnikom ne bode priračunovala.

Jaroslav Kocian je žel tudi v Trstu, kjer je nastopil dvakrat, kolosalen vspeli. Listi so polni največje hvale o nastopu velikega slovenskega umetnika Kocijana.

Hitro poslovanje pri okrajni sodnji v Gorici. — Došlo so že opetovane pritožbe, koliko časa da se mora čakati pri tukajšnji zemljski knjigi, predno se dobi še tako kratak in jednostaven izpisek iz zemljske knjige. Predno se dobi izpisek, traja včasih čez dva meseca, kar je vnebojpijoče ter trpijo vsled tega stranke dostikrat škodo. Ako si hoče stranka hitro najeti posojilo pri kakem denarnem zavodu, mora čakati včasih celo večnost, predno se dobi izvadek iz zemlj. knjige.

Poklicana instanca naj vendar poskrbi za zadostno število uradnikov v zemlj. knjigi.

O pretepu v Renčah sta pisala „Gorica“ in „Slovenec“, pa kako. Obdolžila sta g. Petra Pahorja, da se je pretepa, da je podrl nekoga na tla ter da je v zaporu. To pa ni nič res. Res je bil v Renčah pretep, in neki Marega in Komel sta bila tepena, da sta morala v bolnišnico, ali nič res ni, da bi bil g. Peter Pahor tako prizadet, kakor sta pisala ta dva katoliška lista, ki seveda ljubita resnico nad vse! Peter Pahor je bil v drugi sobi v družbi staršine Arčona in njegovih dveh hčerk. Ko je pričela tepeška v drugi sobi sobi ter so kozarci leteli celo v to sobo, so odšli Arčonovi in Pahor iz Z. gostilne, češ, da tam niso varni. Ko so odhajali, je priletela steklenica v hrbet jedni hčerki Arčonovi, Pahorja pa je neko udaril po glavi. Ali ne da bi bili reagirali, so odšli... Na to pa prihajata katoliška lista s poročilom, da je Pahor vrgel jednega na tla, ga pretepal ter da je radi tega zaprt! To je nekaj groznega, taka obdolžitev v javnosti! Ali „Gorica“ jo je zapisala, morda celo z nekim veseljem, da je le mogla udariti po Pahorjih. Možje pri „Gorici“ dobro poznajo Renče in tudi Pahorje. Zato pa se jim je moralo pač le čudno zdeti, da bi bil Pahor tako prizadet pri tepeški. Ali ne, ni se jim ljubilo informirati se o tej reči, marveč kar bruhnilo so na dan s tako smelo obdolžitvijo spoštovanega moža. Ali ni na dlani, da so to storili z a n a l a s č? Mi smo tudi čuli o pretepu v Renčah, ali nismo hoteli pisati niti besede, marveč smo se prej informirali, in na podlagi te informacije moremo reči, da sta katoliška lista „Gorica“ in „Slovenec“ storila veliko krivico g. Petru Pahorju! — Vidite, tako je „dobro časopisje“, kakor se (Dalje v prilogi.)

Ker je bil Porthosov nasprotnik že v vozu in je Aramisov pokazal pete, je bilo misliti samo še na mrtveca.

Nadejaje se, da rana ni smrtna, ga Porthos in Aramis slečeta; pri tem pade iz njegovega pasu težka možnja. D'Artagnan jo pobere in poda Lordu Winterju.

»In kaj, vruga, hočete, da napravim ž njo?« pravi Anglež.

»Izročite jo njegovi rodbini,« odvrne d'Artagnan.

»Njegova rodbina se niti najmanj ne briga za tako malenkost, ker deduje rento petnajst tisoč louisdorov; vzemite to možnjo za svoje slugo.«

D'Artagnan vtakne možnjo v svoj žep.

»In zdaj me poslušajte, moj mladi prijatelj, kajti upam, da mi dovolite, nazivati vas s tem pridevkom,« pravi lord Winter; »če želite, vas predstavim drevoji sestri, lady Clarik. Bilo bi mi namreč ljubo, da se vam izkaže hvaležno tudi ona, in ker pri dvoru ni zapisana slabo, bi vam mogla biti njena beseda v bodočnosti morebiti prav koristna.«

D'Artagnan zarudi radosti in se prikloni v znamenje privoljenja.

Med tem se približa d'Artagnanu Athos.

»Kaj misliš ukreniti s to možnjo?« mu zašepče čisto tiho na uho.

»Tebi jo dam, moj dragi Athos.«

»Meni? In zakaj?«

»Presneto, ti si ga usmrtil: to je tvoj zakonito ti pripadajoči plen.«

»Jaz, dedič sovražnikov!« pravi Athos. »Za koga pa me imaš?«

»To je vojna navada,« odvrne d'Artagnan; »zakaj naj bi ne bilo to navada tudi pri dvoboju?«

»Tudi na bojišču nisem storil tega nikdar,« reče Athos.

Porthos skomizgne z rameni, Aramis pa odobrova z gibljajem ustnic Athosovo načelo.

»Potem daj ta denar slugam,« pravi d'Artagnan, »kakor nam je rekel lord Winter.«

»Da,« reče Athos, »dajmo ta denar slugam, pa ne našim, ampak angleškim!«

»Athos vzame denarnico ter jo vrže kočijažu.«

»Za te in za tvoje tovariše,« pravi.

To v resnici plemenito postopanje moža, ki je bil brez vsakega denarja, presenetilo celo Porthosa, in o tej francoski velikodušnosti, ki so jo razglasili lord Winter in njegovi prijatelji, so povsod poslušali z odobravanjem, samo gospodje Grimand, Mousqueton, Planchet in Bazin ne.

Pri slovesu dá lord Winter d'Artagnanu naslov svoje sestre; stanovala je place Royale, ki je bil tedaj odlični del mesta, št. 6. Sicer pa se mu ponudi, da pride ponj in ga predstavi. Dogovorita se, da se dobita ob osmih pri Athosu.

To spoznanje z milady je dalo mislim našega Gaskonca nemalo opravka. Mislil je, kako čudno je bila zapletena ta ženska do onega dne v njegovo usodo. Po njegovem prepričanju je bila kardinalova kreature, ali vendar je čutil, da ga vleče k nji eno onih čustev, pri katerih si ne moremo dati nikakega odgovora. Njegov jedini strah je bil, da bi spoznala v njem moža iz Meuga ali Dovera. Potem bi vedela, da se šteje k prijateljem gospoda de Tréville ter je torej z dušo in telesom vdan kralju, kar bi ga spravilo ob del njegovih prednostij, ker bi igral ž njo jednako igro, če bi ga poznala milady, kakor pozna on njo. Z ozirom na začetek ljubkovanja med njo in grofom Wardesom je pripisoval naš domišljavi mladi mož temu malo pomena, dasi je bil marquis mlad, lep,

bogat in pred vsem kardinalov ljubljeneec. Človek ni zaman star dvajset let, zlasti če je rojen v Tarbesu.

D'Artagnan se obleče doma bliščee; nato se vrne k Athosu in mu po svoji navadi pove vse. Athos posluša njegove naklepe; nato zmaje z glavo in mu z nekakšno trpkostjo priporoči previdnost.

»Kaj!« mu reče, »pravkar si izgubil žensko, ki si jo imenoval dobro, dražestno, popolno, in zdaj že zopet lažiš za drugo!«

D'Artagnan začuti resnico očitanja.

»Gospo Bonacieux sem ljubil s srcem, dočim ljubim milady z glavo,« se zagovarja. »S tem, da se ji dam predstaviti, hočem pred vsem priti na jasno o ulogi, ki jo igra pri dvoru.«

»Uloga, ki jo igra; vruga, po vsem kar si mi povedal, to pač ni težko uganiti. Kardinalova poslanka je, ženska, ki te zvabi v zanjko, v kateri pustiš svojo glavo.«

»Hudiča, moj dragi Athos, zdi se mi, da vidiš stvar v zelo temni luči.«

»Dragi moj, jaz ženskam ne zaupam. Kaj hočeš, zaradi njih sem se moral pokoriti! In to zlasti zaradi blondink. Milady je plava, ali mi nisi rekel?«

»Njeni lasje so tako lepe plave barve, kakor jo je le težko najti.«

»Ah, moj ubogi d'Artagnan,« zajede Athos.

»Poslušaj vendar, hočem se samo prepričati. Kakor hitro izvem, kar hočem vedeti, se odtegnem.«

»Le prepričaj se,« pravi Athos flegmatično.

Ob dogovorjenem času pride lord Winter; toda Athos, ki je vedel za uro, je odšel v drugo sobo. D'Artagnan dobi torej samega, in ker je bila ura že skoro osem, odvede mladega moža s seboj.

Elegantna kočija je čakala spodaj, in ker sta jo vlekla dva iskra konja, dospeta v hipu na place Royale.

hvalijo. Nikdo ni varen pred temi več in manj posvečenimi časnikarskimi banditi!

Nô, sedaj se je oglašil pa še „Prim. list“ ter tudi prinesel tako vest o pretepu, kakor „Gorica“ in „Slovenec“ in nesramno napadel P. Pahorja. Dasi je med tem časom „Gazzettino“ že popravil, kar je bil zgrešil v pripovedovanju o tem pretepu, so vendar posvečenci okoli „Prim. lista“ udarili po Pahorju. To je pač vrhunec drznosti in nesramnosti. Taki ljudje zaslužijo eksemplarično kazen, razumni ljudje pa vedo, kaj jim je storiti s takim „dobrim časopisjem“. Ven iz hiš s takimi listi, na gnojišče z njimi, kamor edino tičejo!

Ven z vsemi tremi tatovi častil „Kažipotov“ po Goriskem in Gradščanem smo priložili danes toliko, kolikor nam jih je naš knjigovez utegnil zvezati. Ostali dobijo prihodnjic.

Jour fix bode drevi v hotelu južne železnice, kakor navadno, ker odpade nameravane plesna zabava „pri jelenu“. Dobrodošli gostje iz meštanskih krogov!

Plesne vaje „pevskega in glasbenega društva“ se radi nepričakovanih ovir ne bodo vršile, kakor naznanjeno v zadnji „Soči“. V odškodbo se priredi gg. pevkam in pevcem zabaven večer; dan in kraj se določi kasneje.

„Sv. katoliška cerkev“ izbacne vašo „Čitalnico“ iz cerkvenih prostorov, ker držite mladino pohujšljive liste „Soča“ in „Slov. Narod“. Ako pa te liste v tek. letu več ne naročite, vas sveta cerkev rada sprejme spet v svoje naročje.“ To je vpletel župnik iz Solkana v svojo novoletno propoved in se teh besed tudi dosledno držal ter iztirjal sodnijskim potom, seveda „v imenu sv. kat. cerkve“ Čitalnico pod milo nebo, da je morala slednja iskati zavetja v prostorih neke bivše kovačije. Na opazko nekega člana „Čit.“, da se večina odpove, ako izostaneta „Soča“ in „Narod“, je naš župnik zagotavljal, da vstanovi potem novo „Čitalnico“ na „katoliški podlagi“. Kdo bode pa zahajal notri, ni omenil, ker sam ve, da jih bode presneto malo.

Tako nam pišejo iz Solkana. Doslej je bil župnik Kolavčič v Solkanu še nekaj moza, da pa more tako nizko poseči, tega pa nismo mislili. Upamo, da mu dajo zavodni Solkanci primeren odgovor.

Kamunjskega župnika Koseca smo bili prijeli za njegov dolgi jezik, ko je bil priobčil v Gorici tisti podel dopis o shodu pri Rebku ter je neopravičeno udrihal tudi po nekaterih osebah. Povedali smo mu, kar mu gre, ali na to je prišla „Gorica“ na dan s trditvijo, da smo ga po nedolžnem osekali, ker da on ni pisal onega dopisa. — „Gorica“ je — lagala. Mi vemo pozitivno, da je pisal oni dopis župnik Kosec. „Gorici“ je tako malo mar za resnico, da gre lagat celo v takih stvareh. Noben pošten časopis ne stori kaj takega, da bi rekel, da tega pa onega ni pisal ta in ta, dotim je pisal, marveč se nagne rajši k

stvari, ako ga že hoče braniti. Seveda klerikalcom ni za dobro stvar, ker te ne poznajo, ker se lovijo le za slabimi stvarmi; zato umevno se ne zatečejo k branitvi stvari, marveč se kar zlažejo: Tega dopisa ni pisal župnik Kosec, dasi jim ga je poslal on in ga je on tudi pisal. Iz tega se razvidi, kako nizko pada katoliško časopisje, in kako se ma-ma-ma-nič verjeti, ker vse katoliško časopisje ni drugega nego ena velika laž. „Gorica“ laže, da se kar kadi, in zlagala se je celo tako grdo o Koscu, dasi je ni nikdo vprašal, naj potrdi, da ni on pisal.

Kdo more potem še kaj verjeti takim listom, kakoršen je „Gorica“? Nikdo, ker njene laži so take, da se jih da kar olipati.

Družba sv. Cirila in Metoda je imela v lanskem letu skupnih dohodkov K 43.365.13, troškov pa K 42.551.17. Rodoljubi, podpirajte toli potrebno družbo!

Tukajšnje gledališče je pregledala komisija, sestavljena iz zastopnikov okr. glavarstva, magistrata in gasilnega društva, če je povsem varno proti požaru, ker je namestništvo izdalo posebne naredbe glede varnosti po gledališčih z ozirom na katastrofo v Čikagu. Baje je pa gorisko gledališče tako sestavljeno in ima toliko izhodov, da se ni bati nikake katastrofe, marveč bi se v slučaju ognja lahko vsi rešili. Če je le res!

Občinska uprava v Gorici je v taki zagati, da si ne ve nikakega izhoda iz nje. O magistratu goriskem se čujejo pritožbe dan na dan. Vse zabavlja, tudi Lahi, ki stojijo blizu magistrata, ali odpomoči ne ve nihče. Mestu manjka na stotine potrebnih rečij, saj smo n. pr. sedaj ob dežju v celem mestu kar v eni veliki luži, vrhu tega je vse drugo narobe, in ne izvrši se ničesar. Lani so slepili z vodovodom, da bomo na čistem, da ga dobimo do konca leta 1903., ali obljube so ostale le obljube. Sedaj pa so začeli tudi premisljevati, kako bi se odpomoglo tej splošni mizeriji. V nekem laskem listu citamo o tem dolge članke, ali ne verujemo, da bo kaj pomagali. Vlekla se bo pač baraka še tako naprej nekaj časa, in bržčas toliko časa, da bo potrpežljivost prebivalstva docela preskušana. Potem pa podere to barako ter si polagoma vstvari nove čase...

Izgubljena pravda. — V četrtek je bila na državni sodnji na Dunaju izrečena končna beseda v pravdi mestne občine goriske proti svoječasi zaplembi davščine od strani države glede slovenske šole v Gorici. Ta sodnja je že odbila enkrat vlogo mestne občine radi formalnih pogrškov, sedaj je bila predložena druga vloga, katero pa je sodnja tudi zavrnila, ker je dala prav izvajanjem vladnega zastopnika. Sedaj je konec. Stroške, katere so imeli na magistratu, bi si bili lahko prihranili, ker je bilo že od prvega početka razvidno, da ne proderejo s pravdo. Pa za take reči imajo preveč denarja, le za kaj koristnega ga ni!

Pevljanje hranarine v tukajšnji ženski bolnišnici. — Poprej se je plače-

valo v tretjem razredu na dan K 1.32 za osebo, odslej se bo plačevalo K 1.45; osebe, pripadajoče deželi, imajo popust 11 vinarjev na dan. V drugem razredu se je plačevalo K 2.72, sedaj K 2.93. Nova taksa je stopila v veljavo z dnem 15. t. m., ker je namestništvo tak povisek potrdilo.

Umrl je v Gorici na izvoznem trgu v vozu neki Fr. Leimberg s Pruskega. Imel je 23 let.

Hubelj. — Sedaj je nekako potihnilo vprašanje vodovoda iz Hublja. Baje pogajanja z g. B. radi vode ne pridejo do nikaškega zaključka, po drugi strani pa studirajo, če bi ne bila voda iz Hublja v slučaju dežja preveč kalna.

Glede Mrzleka pa ima magistrat od novembra dalje novo ponudbo tvrde Kurz & C. ter protiponudbo mestnega inženirja, ali tudi tu čakajo nekakih odgovor! Čakali bodo najbrže se dolgo.

Utonila sta dva moška pri Zdravščini v Soči, ko sta šla z dvema drugima v malem čolnu privezavat drugi čoln, kateri je hotela polna reka odnesti. Doslej jih še niso našli.

V obraz je ugriznil konj hlapca J. Culota pri tvrdki E. Pirona, ko je dajal jesti, ter ga strašno razmesaril. Prinesli so ga takoj domov ter poklicali zdravnika.

Grdenje ljudi v cerkvi. — Neko posebno manijo imajo nekateri nunci, da tako radi obirajo ter vlečejo čez zobe ljudi v cerkvi. Mislimo, da ni potreba povdarjati se posebej, da tako grdenje v hiši molitve ni umestno. V Grgarju je naznanjal nunc na novega leta dan, koliko jih je v preteklem letu umrlo in koliko je bilo rojenih. Pristavil pa je pri tem, da eden je bil rojen brez očeta ter je moral biti oče hčere za botra, sin pa se imenuje (tu je imenoval ime). V kako svrhu se izpostavlja na tak način ljudi v posmeh drugim? Ali je to naloga cerkve? Ali se hoče na tak način morda vplivati pobojševalno na ljudi? Ne verjamemo, da bi bilo to pravo sredstvo... Gospod nunc naj studira rajši statistiko otrok takih očetov, ki bi sploh ne smeli biti očetje. Če bi se z raznih prižnic čulo ob novem letu tisto število, bi zneslo dosti! S temi „na pranger“, ne pa obešati na veliki zvon eno nezakonsko dete v fari! Cerkev ne stoji za to, da bi se razpostavljalo v njej ljudi v zasmeh drugim! Tega ni učil Kristus! „Kdor je čist, naj vrže prvi kamen na njo“... ali nijeden ni bil vržen. Hiša božja ne sme biti sramotilnica in ne politično shajališče, pa ponekod je pri „modernih“ nuncih oboje! Vera peša, pa bo pesala se bolj!

Svarilo pred izseljevanjem v Ameriko. — Ministerstvo za notranje stvari je razposlalo policičnim deželnim oblastim nastopno informacijo:

Za industrijalne delavce, ki bi se hoteli izseliti v Zedinjene države severoameriške, so za sedaj, a bržkone tudi za vse leto 1904., nade jako slabe. Ker so mnoga

industrijalna podjetja prenehala delati, dobivajo na novo došli izseljenci dela le z veliko težavo. Mnogi so že mesece brez dela in na tisoče izseljencev je radi pomanjkanja dela prisiljenih v povrnitev v domovino. Vsled tega so vsi parniki, ki vozijo v Evropo, oddali že za bližnje mesece prostore v medkrovju in ne morejo ustrezati vprašanjem onih, ki se hočejo vrniti domov. Izkazi, ki so jih izdale parobrodne družbe, navajajo število potnikov v medkrovju iz New-Yorka v Evropo od 1. oktobra do 10. novembra z 27.000, nasproti 13.000 v isti dobi lanskega leta. Večina onih, ki se vračajo, so Italijani, Poljaki, Slovaki, Hrvatje in Madžari.

Koliko se pojé v zaporih. — V zaporih v novem sodnem poslopju je bilo lani: V preiskovalnem zaporu 250 moskih, 13 žensk, ki so pojedli prvi 6576 porcij, ženske 440. Obsojencev 235, ki so pojedli 19.472 porcij in 13 žensk, ki so pojedle 482 porcij. Od okr. sodnije je bilo v preisk. zaporu 44 moskih, 17 žensk, ki so pojedli 94 porcij; obsojenih 679 moskih, 98 žensk, pojedli 4893 porcij. Od okr. glavarstva je prišlo 455 moskih, 50 žensk; pojedli 1933 porcij. Izmed izgnanih je bilo 70 moskih, 9 žensk, pojedli 1279 porcij.

Požar. — Včeraj v jutro okoli 3. ure je pogorela posestniku Antonu Rijavcu v Št. Mihelu pri Sempasu št. 3. lopa s svinjaki, 2 stari svinji ter 16 mladih. Kako je nastal ogenj, se ne ve. Posestnik je zavarovan pri „Adriatici“.

Stekel pes. — Nekemu Tomasiuju je crknil 10. t. m. pes; sodi se, da bi bil stekel. Radi tega je izdal tukajšnji magistrat ukaz, da morajo vsi psi nositi zopet nagobčnike ter je prepovedano voditi jih v javne lokale ter jemati v tramvaje. Tudi se mora naznaniti magistratu nemudoma vsaka sumljiva pasja bolezen.

Postojnski salonski orkester vabi k predpustni veselici, katero priredi dne 17. prosinca 1904. v dvorani „Narodnega hotela“ v Postojni. Kot gost nastopi sl. gledališka damska kapela iz Čikage. Vsopred: Petje, godba „Bucek v strahu“, veseloigra. Nastop damske kapele. Ples. Mej odmorom: Šaljivi telefon. Začetek točno ob 8. uri zvečer.

Tatvine. — Dom. Černetu v Kočevju je ukradel nekdo 50 K, ko je bil Č. z doma. — Fel. Morsutu je ukradel neznan tat v delavnici na Studeni t. 6. iz zaprte pisarne K 90. — 18 letn. A. Koritnik, sin sedlarja I. Koritnika, je prodal lep bič za jedno samo krono. Oni, ki je kupil, je premisljal, da to ne more biti postena reč, in res se je pokazalo, da je A. K. ukradel bič svojemu očetu. Ukradene pa so še druge reči, v vrednosti okoli 100 K. Baje je kupilo te reči več izvoščekov, proti katerim se bo oblastveno postopalo. — Neznani tatovi so ukradli pri Sv. Marku 32 desk, dolgih 1 do 5 m. Deske so bile last tvrde Saccani ter so ležale zunaj brez vsakega varstva. — Neki Gu. Scolar iz Trsta je šel malce natrkan iz Gorice

Milady Clarik vsprejme d'Artagnana resno. Njena palača je bila izvanredno krasna, in dasi je večina Angležev vsled vojne zapustila ali hotela zapustiti Francijo, je milady dala pripraviti mnogokaj novega, kar je kazalo, da splošno veljavno izgnanje Angležev nje ne zadeva.

»Tu vidite,« pravi lord Winter, predstavlja d'Artagnana svoji sestri, »mladega plemiča, ki je imel v svojih rokah moje življenje, pa svoje prednosti ni maral izkoristiti, dasi sva si stala nasproti kakor sovražnika v dvojnem oziru, in sicer ker sem ga razžalil in sem Anglež. Zahvalite se mu, madame, če gojite do mene kaj prijateljstva.«

Milady nalahko naježi obrvi. Komaj znaten oblak ji mimogrede zatemni čelo in tako nenavaden smehljaj ji zaigra okoli ustnic, da mladega moža, ki opazi to trajno izpremembo, spreleti nekaj kakor groza.

Brat ne opazi ničesar; obrnil se je, da bi se igral z miladyno najljubšo opico, ki ga je potegnila za suknjo.

»Bodite mi dobrodošli,« reče milady z glasom, čigar posebna mehkost je bila v nekem nasprotju z znamenji slabe volje, ki so vzbudila d'Artagnanovo pozornost, »danes ste si zaslužili večne pravice na mojo hvaležnost.«

Nato se Anglež novi obrne in opiše boj, ne da bi izpustil najmanjšo okolnost. Milady ga posluša z največjo pozornostjo; vendar je bilo lahko opaziti, kako si prizadeva, da bi prikrila, kako neprijetno ji je to pripovedovanje. Kri ji je silila v glavo, in njena mala nožica se je premikala pod obleko nemirno semtertje.

Lord Winter ne opazi ničesar. Ko konča, pristopi k mizi, na kateri je stala steklenica španskega vina

in kozarci, nalije dva kozarca in povabi d'Artagnana z znamenjem, naj pije.

D'Artagnan je vedel, da bi smatral Anglež za veliko razžaljenje, če bi se obotavljal trčiti z njim. Zato stopi k mizi in vzame drugi kozarec. Vendar ne izpusti iz oči milady ter zapazi v zrcau izpremembo, ki se je vršila na njenem obrazu. Ko se ji zazdi, da je ne opazuje nihče več, oživi njen obraz čustvo, jednako jezi. S svojimi belimi zobmi prične grizti žepni robec.

V tem vstopi lepa, mala hišina, ki jo je d'Artagnan opazil že preje, ter spregovori angleško nekaj besed z lordom Winterjem, ki takoj poprosi d'Artagnana, naj mu dovoli, da se oddalji, opravičuje se z važnostjo zadeve, ki ga kliče, ter prosi sestro, naj mu izposluje oprosteno.

D'Artagnan poda lordu Winterju roko in se vrne k milady. S presenetljivo hitrostjo dobi njeno obličje zopet prijeten izraz; le nekaj rdečih lis v njenem žepnem robcu je kazalo, da se je grizla v ustnice do krvi.

Njene ustnice so bile krasne, rekel bi koralne.

Pogovor se obrne na veselo stran. Milady se umiri navidezno popolnoma. Pove mu, da je lord Winter le njen svak in ne njen brat: ona se je poročila z mlajšim sinom rodbine, ki jo je pa zapustil vdovo z jednim otrokom. Ta otrok je jedini dedič lorda Winterja, če se ta ne oženi. Vse to razodene d'Artagnanu pod zagrinjalom, ki je nekaj zakrivalo, pod katero pa njemu še ni bilo mogoče videti.

Po polurnem razgovoru je bil d'Artagnan prepričan, da je milady njegova rojakinja. Francoski je govorila tako čisto in elegantno, da je bil v tem oziru nemogoč najmanjši dvom.

D'Artagnan je govoril galantno in zagotavljal

svojo vdanost. Na vse kozle, ki jih je ustrelil naš mladi Gaskonec, se je milady dobrohotno nasmihavala.

Čas slovesa pride. D'Artagnan se poslovi pri milady ter zapusti salon kot najsrečnejši med smrtniki.

Na stopnicah sreča zalo sobarico, ki se mimogrede lahko zadene vanj ter ga do očiž zarudevaje prosi oprosteno, da se ga je dotaknila, in to s tako milim glasom, da ji oprostí takoj.

D'Artagnan pride drugega dne zopet in je vsprejet še prijaznejše nego prejšnji dan. Lorda Winterja ni bilo doma, in tako je morala ta večer pač milady sprejeti obisk in zabavati gosta. Zdelo se je, da se zelo zanima zanj, izpraševala ga je, od kod da je, kako se imenujejo njegovi prijatelji in če ni večasih mislil, da bi vstopil v službo gospoda kardinala.

D'Artagnan, ki je bil, kakor znano, za mladeniča dvajsetih let jako prebrisan, se spomni sumnje, ki jo je gojil do milady; silno prične hvaliti Njegovo Eminenco in ji pravi, da bi ne bil storil napačno, če bi bil vstopil mesto v kraljevo v kardinalovo gardo, ako bi bil poznal na primer gospoda de Cavois in ne gospoda de Tréville.

Milady izpremeni pogovor brez prisiljenih ovinov in vpraša d'Artagnana na najnedolžnejši način na svetu, če je bil kdaj na Angleškem.

D'Artagnan odgovori, da ga je poslal tja gospod de Tréville, da nakupi vojaških konj in da je pripeljal s seboj štiri za poskušnjo.

Med pogovorom se vgrizne milady dva-ali trikrat v ustnice; imela je opraviti z Gaskoncem, ki je bil pred vsem drugim previden.

Ob isti uri kakor prejšnji dan odide d'Artagnan. Na hodniku sreča zopet zalo Ketty; tako se je imenovala hišina. Pogleda ga z izrazom dobrohotnosti, ki ne more biti varljiv. Ali d'Artagnanove misli so bile

v Zdravščino. Ko je izstopil v Zdravščini, je opazil, da nima ure in veržice ter da mu manjka tudi 10 K. Sodi, da bi bil okraden v vlaku!

Dobrodelnost v Gorici. — Dobrodelno društvo pod predsedstvom gospe Matilde pl. Bokslaff je dobilo doslej prispevkov K 1309 v svrhu, da se daje revežem les in moko. Razdeljevanje je pričelo 15. decembra l. l. ter bo trajalo do 15. marca t. l.

Napadena je bila 18-letna služkinja P. Rožič v ulici Canonica v nedeljo zvečer, ko je nesla vodo domov. Pred njo je stopil v vežo neki vojak, in ko je vstopila s škefom na glavi, jo je oni prijel, na kar je zakricala ter je skaf padel na tla. Oni vojak je na to pobegnil ter imel baje v roki neko orožje.

Pred sodniki je stal Anton Butolen, rojen l. 1877. na Dobrni na Štajerskem, to je oni Butolen, ki je pokradel razne reči v gostilni pri Birsli v Rabatišču, kjer je prenočeval. Tam je rekel, da se imenuje Müller. Prenočeval je v sobi skupno z nekim Lovrencem Furlanom, kateremu je po noči ukradel delavsko knjizico. Zjutraj sta ga našli gospodinja in služkinja v neki drugi sobi. Na vprašanje, kaj išče tam, je rekel nekaj, potem pa zbežal. Potem so videli, da je zmanjkalo nekaj obleke, zepna ura z veržico in drugo. Pred sodniki je pripoznal tatvino. Prisodili so mu 9 mesecev trde ječe s postom in trdim ležiščem vsaki mesec, potem ga postavijo pod policijsko nadzorstvo.

Odprti lekarni. — Jutri popoldne bosta odprti v Gorici lekarni: Cristofolletti-Gliubich.

Koliko denarja gre za kajenje. — Avstro-ogerska tabačna rezija je razvidela iz svojih računov, da v prvih 5 mesecih l. l. se je pokadilo za 3.600.000 K tobaka. Ta čas se je prodalo 11 milijonov smodk „rosita“ in 450.000 „selektos“, to so one, ki imajo najmanj nikotina v sebi.

Odda se velika soha v najem s prostim uhom. — Ponudbe v ulici Morelli t. 32., II. nadstr.

Protiv protinu in revmatizmu, na kateri bolezni trpi na tisoče ljudi ob nastopu hude zime, je jedino in najbolje sredstvo Zoltanovo mazilo. Steklenica 2 kroni. Lekarna Zoltan, Budimpešta.

Dostokrat se nudi priložnost, da se iste in priporočila pri ranjenju dobro obvezo. Pri tem najbolj pravilno in skušeno sredstvo, katero vsled svojega antiseptičnega, hladitega in bolečino olajšujočega učinka zabranjuje vnetja in poprej zaceli rane, je v celi monarhiji dobro znano praško domače mazilo iz lekarne B. Fragner, c. kr. dvorni založnik v Pragi. Ker se to mazilo tudi pri večletni shranitvi ne spremeni ali izgubi svojega učinka, naj bode isto za nepričakovane slučaje v vsaki družini vedno pripravljeno.

Razgled po svetu.

Iz seje proračunskega odseka avstrijske delegacije. — Razprava o rednem proračunu. Odsek je sklenil odpraviti najprej

razpravo o vojaških koncesijah, storjenih na Ogrskem in vzeti potem v razpravo redni vojni proračun. Načelnik odseka, del. Baernraither, je predložil celo vrsto vprašanj, tičočih se omenjenih koncesij, na katera vprašanja je vojni minister obširno odgovarjal. Vojni minister pl. Pietreich je podal je obširen ekspezo, v katerem je povdarjal, da so naše vojaške ustanove precej zaostale, posebno radi nerešene rekrutne predloge. Minister je pojasnjeval, zakaj se je morala odtegniti predloga glede povišanja rekrutnega kontingenta in je zavračal napade na vojsko. Povdarjal je, da je sedanja vojska, narodna vojska, skupna vojska vseh narodnosti, v kateri uživajo te jednako upoštevanje in jednako zaščito. Nadalje je izvajal minister, da je potreben jednoten poveljni in službeni jezik in dejal, da bi različnost v poveljnem in službenem jeziku škodljivo vplivala na poveljevanje in vodstvo vojske. Do tega zaključka da sta prišla tudi madjarska državnik Deak in Andrassy, ki sta se potegovala za skupnost vojske, čije razdelitev bi značila tudi razpad skupne monarhije. Radi tega mora se vsaki častnik učiti nemški službeni jezik. Minister je na to govoril o polkovnem jeziku, kateremu da se že od nekaj posveča posebna pažnja in se pri častnikih gleda na to, da poznajo jezik polka, pri katerem služijo. Častniki in kadeti, ki se tekom treh let ne naučijo dotičnega polkovnega jezika, so v napredovanju v službi zapostavljeni. Razun tega se v vsaki vojaški šoli poučuje vsak gojenec tudi v jednom nemškem jeziku. Minister je nadalje govoril o prestavljanju častnikov, ki jim daja priliko, da spoznajo različne dežele in narode. Kar se tiče prestavljanja madjarskih častnikov k ogrskim regimentom, pa je minister dejal, da se bo to izvajalo v toliko, kolikor ne bo isto nevarno jednotnosti skupne vojske. Govornik je na to obljubil, da se bo v bodoče od častnikov še ojstreje zahtevalo dovoljno znanje polkovnih jezikov. Zatrjeval je, da je potrebno, da se v vojski goji ljubezen do domovine in naroda, a vojski morajo tudi biti preinjenji čutom skupnosti, tako, da bo vojska močna zaščita države. Kar se tiče vprašanja reforme vojaškega kazensko-pravdnega reda, dejal je govornik, da je tostransko pravosodno ministertvo že označilo svoje stališče nasproti diferencnim točkam, na Ogrskem pa se radi tamošnjih parlamentarnih razmer ni moglo to še zgoditi.

V razpravi o ekspezoju vojnega ministra je predlagal posl. dr. Derschatta resolucijo: Državnoborska delegacija izraža prepričanje, da stoji po odredbah državnih osnovnih zakonov za kronovine in dežele zastopane v državnem zboru po l. 1867., izven sumnje, da je izključna pravica monarha, odločevati o vodstvu in notranji organizaciji skupne vojske, ki se ima izvrševati brez sodelovanja odgovorne vlade. Večina govornikov izrekla je svoje popolno soglasje s prejšnjimi izvajanjimi vojnega ministra glede

vprašanja poveljnega in službenega jezika v vojski in so se izrekli le pomisleki glede koncesij madjarsčini v vojaških solah. Poljski govorniki so izrekli svoje popolno zaupanje v modrost najvišjega gospodarja vojske, kateri ničesar ne dopušta, kar bi škodovalo jednotnosti in spretnosti vojske. Le delegat dr. Kramář se je izrekel proti Derschattovi resoluciji, ker zauci ista kršenje kompetence, in je izjavil, da so napravila nanj simpatičen utis ministrova izvajanja glede narodnostnih pravic in gojenja narodnega čustvovanja, vendar pa je zelel, naj bi se v vojski narodni čut gojil v večji meri in naj bi se nasproti vsem narodnostim popolnoma jednako postopalo. Derschattova resolucija bila je na to vsprejeta. Odsek je začel posvetovanje o rednem vojnem proračunu. Tekom debate je izvajal vojni minister, da so zakonski načrti, tičoč se dveletne vojaške službe, že izdelani in izročeni obema vladama. Izvedenje ne more slediti takoj, ker da je pri tem potrebno zvišanje rekrutnega kontingenta, pomnoženje častnikov, preskrbljenje dalje službe podčastnikov in druge priprave, kakor je bilo na Nemskem. Potem je minister opozarjal na večje stroške, ki so nastali že vsled reorganizacije topništva. Glede vprašanja v dvoboju je izjavil minister, da se vojna uprava trudi, da bi čim več mogoče omejila dvo boj, ali da so vseeno meje, pri katerih je po današnjih družvenih nazorih dvo boj neizogiben. Vojna uprava priznava humanitarne cilje lige proti dvo boju, ali vseeno ne more dovoliti častnikom vstopa, ker se isti ne morejo podvreči v zadevah časti dvema častnima svetoma. Ker se pa pričakuje spremembe pravil lige proti dvo boju, bo se dovolil vstop v njo ne aktivnim častnikom. Na to se je zaključila splošna razprava.

Mestni svet tržaški bo razpuščen, kakor se sploh sodi v, kratkem času. Vlada pa se ni prila na dan s tozadevnim odlokom, ker še išče načina, komu bi izročila vodstvo občinskih poslov in novih volitev ter kako bi vso reč uredila, da ne bo prevelike zamere pri Lahih.

V slovenskem gledališču v Ljubljani so igrali v soboto in v torek izvirno slovensko dramo „Kralj na Betajnovi“ iz peresa Cankarjevega. Igra je vsevala najlepše toli v soboto kolikor v torek. Včeraj so peli prvič opero „Petar Svatič“, katero je uglasbil mladi Josip Mandić, sin dr. Frana Mandića v Trstu.

Zupanom v Dekanah v Istri je bil izvoljen v soboto gospod Josip Piciga, dosedanji prvi občinski svetovalec.

Društvo slov. in hrv. dijakov upodablja očih umetnosti „Vesna“ na Dunaju naznanja hvaležno, da mu je poklonila „Slov. Matica“ 32 znanstvenih in beletrističnih knjig.

Nesreča pri delu na železnici. — 20-letni Jakob Bevec dela v tunelu v Rocolu pri Trstu. V četrtek popoldne je padel

neki kamen nanj s tako silo, da ga je podrl na tla. Ranjen je nevarno na glavi ter tudi drugodi nevarno pobit. Prepeljali so ga takoj v tržaško bolnišnico.

Francoski menihi v Tridentu. — Poročajo, da so nakupili francoski menihi poslopje Demozzi v Tridentu za 150.000 K ter da mislijo kupiti tam tudi hotel Imperial.

Tajinstveno umorstvo. — V drugi polovici decembra so bili našli v vodovju pri morskem Biogradu v Dalmaciji možko truplo. Po vseh znamenjih je bilo sklepato, da je bil dotičnik umorjen in da je morilec (ali morilci) potem vrgel mrtvo v morje. Ali pri truplu niso našli ničesar, po čemer bi bilo možno konstatirati identiteto umorjenčeve. Morilci so bili namreč toliko previdni, da so izrezali tudi znamenja na perilu. Nekateri listi so hoteli vedeti, da je umorjeni neki dunajski kupčijski potovalec, drugi so zopet menili, da je neki umirovljeni orožnik. Obe ti domnevanji sti se izkazali neopravičeni. Sedaj pa javljajo iz Šibenika, da so spoznali v mrtvecu nadporočnika Komlossyja z Ogrskega, ki je imel ljubavno razmerje z nekim dekletom, katero je tudi izginilo.

Rusi in Japonci. — Kitajski poslanik v Tokiju je poročal svoji vladi, da je japonsko ministertvo zunanjih zadev izrazilo željo, da bi javil v Peking, da je drugi ruski odgovor na predloge Japonske že došel, a je tako nepovoljen, da je Japonska primorana takoj zagrabiti za orožje, ako Rusija ne odneha. Rusko vojaško je zasedlo strategično važno kitajsko mesto Hajcang, ki leži ob železnici med Mukdenom in Niucvangom. V pristanišču v Hemulpu v južni Koreji je zasidranih šest ruskih bojnih ladij. Ruski admiral Stark je osebno protestiral pri koreanskem cesarju, da se je otvorilo pristanišče Yongamfo. Japonska vlada je pri Kruppu naročila več novih topov, ki se imajo nemudoma viliti. Japonska je kitajsko vlado pozvala, naj ostane v bodoči preteči vojski nevtralna, da ne bodo tuje velevlasti imele povoda, se mešavati v vzhodnoazijske zadeve. Car Nikolaj se je baje o ruskih božičnih praznikih izrazil, da ni nobene nevarnosti več, da bi pričela vojna. Sploh prevladuje v ruskih vladnih krogih optimizem, docim se širijo med prebivalstvom vesti, da je vojna neizogibna. Zapadno sibirski železniska uprava se je izjavila, da odpremi lahko v 4 tednih v vzhodno Azijo 75.000 mož. S tem so ovrzene vse angleške vesti, da bi sibirski železnica v slučaju vojne ne mogla funkcionirati. Japonski poslanik v Söulu je vplival na koreanskega cesarja, da bi priznal japonski protektorat, kar pa je isti odločno odklonil. Najvišji svet kitajski je baje sklenil cesarici vdovi predlagati, da Yuančikaj nabere 14.000 novih vojakov in se sklene z Japonsko zveza, ako bi se Rusija ne umaknila iz Mandžurije. Ako bi zveza z Japonsko ne zadostovala, naj se Angleška pokliče na pomoč in se ji za to odstopi južni Tibet.

tako popolnoma zatopljene v njeno gospodarico, da je imel oči le za to, kar se je tikalo nje.

D'Artagnan obišče milady tudi naslednjega in potem zopet prihodnjega dne, in vsak večer ga milady vsprejme prijazno.

Vsak večer sreča ali v predsobi ali na hodniku ali na stopnicah zalo hišino.

Toda, kakor smo pravkar rekli, se d'Artagnan ni zmenil prav nič za vztrajnost uboge Kitty.

II.

Obed pri prokuratorju.

Dvo boj, pri katerem se je odlikoval Porthos tako zelo, mu vendar ne da, da bi pozabil na obed pri svoji odv.nici. Proti deveti uri naslednjega dne potegne Mousqueton zadnjič s ščetko po njegovi suknji, in Porthos se napravi na pot proti rue aux Ours s korakom moža, ki gre v naročje dvojne sreče.

Srce mu bije, ali ne kakor pri d'Artagnanu pod vplivom nestrpne mladostne ljubezni. Ne, bolj materijelni interesi mu drviyo kri; konečno vendar prestopi oni skrivnostni prag, prekorači one stopnice, po katerih so splezali drug za drugim stari srebrniki častiljivega Coquenarda.

Gotovo zagleda velik zaboj denarja, katerega je videl v svojih sanjah že dvajskrat, zaboj denarja dolge in globoke oblike, s taško, zapahnjene, prklenjenega k tlom; zaboj, o katerem je čul tolikokrat govoriti in ki ga odpro njegovim čudečim se očem sicer nekoliko suhe, pa ne neelegantne roke prokuratoričine.

On, po zemlji blodeči človek brez premoženja, človek brez rodbine, na krčme, gostilne, pivnice navajeni vojak, sladkosnedež, ki mora uživati vsakteri grizljaj,

on okusi zdaj domačo hrano, spozna udobno vrejeno pohištvo in bode deležen pazljivosti, ki ima po mnenju starih vojakov tim več mikavnosti, čim trši je kdo.

Prihajati vsak dan kot bratranec in sedati za dobro obloženo mizo; vedriti rumeno in nagubano čelo starega prokuratorja; naučiti mlade pisarje basette, passe-dix in lansquet ter jih potem opleniti z največjo finostjo in jim pabrati za vsako uro, ki jo jim žrtvuje, prihranek celega meseca: vse to se je smehljalo Porthosu izvanredno zapeljivo.

Mušketir se je semtertja spomnil grdih besed, ki so bile v onem času običajne za prokuratorje in so jih še preživele, besede kakor skoparija, odpadki, posti itd.; toda ker se je prokuratorica kljub nekolikemu nagnenju k štedljivosti, ki se je videlo Porthosu vedno zelo umestno in času primerno, zdela Porthosu precej radodarna, seveda radodarna s stališča rokuratorice, je upal, na najde prijazno vrejeno hišo.

Pri vratih pa se mušketerju vnovič vzbudijo nekateri pomisleki; vhod ni bil posebno vabljive zunanosti: smrdeč, temen hodnik, slabo razsvetljene stopnice, na katere je padala s sosednega okna skozi omreženo okno slabotna dnevna luč; v prvem nadstropju nizka, z grozno velikimi žebli obita vrata, kakor glavni portal pariške mestne ječe.

Porthos potrka; velik, blede pisar, čegar obraz je pokrival na pol cel gozd bujnih las, odpre in pozdravi z obličjem moža, ki je prisiljen, spoštovati na drugem zajedno visoko rast, ki izdaja moč, uniformo, ki zaznamuje stan, in svetlo rdeči obraz, ki kaže navado, dobro živeti.

Drag, majhen pisar se prikaže za prvim, tretji, večji za drugim in dvanaštleten deček za tretjim. V celem so bili torej trije in pol pisarja, iz česar

se je dalo sklepati v onih časih na posel velike obsežnosti.

Dasi je imel mušketer dospeti šele ob eni, se je prokuratorica vendar ozirala po njem že od enajstih sem. Upala je, da pripravi srce in morebiti tudi želodec njenega ljubčka do tega, da pride preje.

Gospa Coquenard pride torej skozi sobna vrata skoro v istem hipu, kakor njen gost skozi vežna, in navzočnost častiljive dame ga reši velike zadrege. Pisači so radovedno zijali vanj, in ker ni vedel, kaj naj reče tej lestvi rastočih in padajočih glav, je stal molče.

»To je moj bratranec,« zakliče prokuratorica; »stopite bližje, stopite bližje, gospod Porthos!«

Pri imenu Porthos se pisarji zasmeejo, toda Porthos se okrene, in vsi obrazi postanejo zopet resni.

Ko prekoračita predsobo, kjer so bili pisarji, in delavnico, kjer bi imeli biti, prideta v prokuratorjev kabinet: ta zadnja izba je bila mračna in polna papirjev. Prišedši iz delavnice in pustivši kuhinjo na desni, vstopita v sprejemnico.

Vsi ti prostori niso navajali Porthosa s predobrmi mislimi. Pri teh odprtih vratih je bilo lahko že od daleč slišati vse, kar se je govorilo. Spotoma pogleda poleg tega hitro in poizvedujoče v kuhinjo; in v prokuratorično sramoto in v svojo veliko žalost si prizna, da v njej ni onega ognja, ne onega marnega življenja, ne onega gibanja, ki vlada v tem svetišču sladkosnedenosti navadno ob času dobrega obeda.

Prokurator je brezdvomno vedel za ta obisk, kajti pri pogledu na Porthosa, ki pride proti njemu s precej prostim obrazom in ga uljudno pozdravi, ne pokaže nikake presenečenosti.

(Dalje pride.)

Tragična smrt mladega srbskega pesnika. — Na novega leta dan je umrl v Dubrovniku mladi srbski pesnik Uroš Trojanc, ki je kljub svoji mladosti moral že preprosto potegniti iz kupe trpljenja. Radi svoje pesmi „Bokeška noč“ je bil namreč obsojen na daljšo ječo. To je bila njegova smrt. Kajti pravno tedaj, ko je nesrečni mladenič na Dunaju iskal ozdravljenja, so ga aretirali. Brat pokojnikov je v Šibeniku v norišnici. Pogreba se je udeležilo vse mesto. Nikdar se — tako zatrjajo poročila — niso bili Srbi in Hrvatje v tako ganljivem soglasju, kakor ob tej žalostni priliki.

Šola pri Sv. Jakobu na Koroškem, ta edina slovenska šola v celi koroški deželi, je sedaj kakor da uničena. Naučno ministerstvo je odbilo rekurz občinskega odbora in potrilo sklep deželnega solskega sveta, s katerim se ta šola razdeli. Vsakemu, kdor se zanimala za javne stvari, je znana zgodovina te šole. Po dolgoletnih bojih, šele po velikanskih naporih se je posrečilo izvojevati slovensko ljudsko petrazrednico v St. Jakobu. Ta slovenska šola je bila Nemcem in nemskim oblastnikom vedno trn v peti in preganjali so jo z vsem sovraštvom. Z nasiljem in z zvijačami so dosegli, da so razne kukavice prosile, naj se šola razdeli in koroški deželni solski svet je temu seveda z radostjo ustregel. Lansko leto je odredil, da se šola razdeli na slovensko dvorazrednico in na „utrakvistično“, ki pa ne bo drugega, kakor nemška. Obč. odbor v St. Jakobu se je proti temu pritožil na ministerstvo. Nemške stranke so napele vse sile, da preprečijo ugodno razsodbo. Upregle so celo železniško stavbno vodstvo, da je peticioniralo za uničenje cvetice slovenske šole. Ministerstvo je meseca septembra sistiralo razdelitev šole za toliko časa, da bo rekurz rešen, sedaj pa je, kdo ve po kakih vplivih, pogazilo pravico in zakon in potrilo sklep deželnega solskega sveta. S tem bi bili koroški Slovenci izgubili edino slovensko šolo na Koroškem.

V „Miru“ pa citamo gledé na to: „Slovenci, ki vam je na tem, da vas tudi pri občinskih volitvah ne potlačijo tujci, pridite vsi k volitvam. Pri volitvah pokažete, kdo je gospodar v hiši: ali vi, ki ste od nekdaj tukaj domači, ali pa oni tujci, ki so prišli sem s trebuchom za kruhom, pa so tako presirni, da bi bili radi tudi vaši gospodarji. Nikar tega ne pustite: tujec ne sme postati gospodar v St. Jakobski občini. Če pridete vsi Slovenci ter volite le slovenske može, se nemčurji ne bodejo dolgo veselili svoje zdrajne zmage. Šola bo in mora postati zopet naša.“

Fujardovo svilo od 60. kr. do gl. 3-70 meter za kuze in obleke. Franko in carine prosto na dom. Bogata vzorna zbirka z obratno pošto. **Tovarna svile Henneberg v Curihu.** (2)

Cigoj & Nemeč

veletržca z vini

v Gorici, Passaggio Edling št. 5,
Via Municipio 1 in 5.

Priporočata svojo zalogo izbor-
nih črnih in belih vin iz najboljših
isterskih, vipavskih in briskih
kletij. —

Prodajata od 56 l. naprej.

Primerne službe

išče žandarski postajevođa v pokoju. Veše je slovenskega, češkega in nemškega jezika v govoru in pisavi. — Pismene ponudbe pod D. K. na naše upravnništvo.

Zahtevajte

moj ilustrirani cenik z več kakor 500 podobami od ur, zlatih, srebrnih in muzikalčnih predmetov, katerega pošilja zastoj in poštalne preste

Hanns Konrad,

tvornica ur in eksportna hiša
Meat št. 249. — (Češko).

Veliki požar!

zamore se lahko in naglo pogasiti samo s

Smekalovimi
brizgalnicami

nove sestave, koje od desne in leve strani vodo vlečejo in mečejo. V vsakem položaju delujoče kretanje brizgalnice nepotrebno!

R. A. Smekal
Zagreb,

skladišče vseh gasilnih predmetov, brizgalnic, cevi, pasov, sekiric, sekalk in gospodarskih strojev.

!! 129 odlikovanj !!

J. Zornik Gorica, Gosposka ulica št. 7.

Priporoča toplo sorojakom svojo zalogo mednega blaga:

Za dame:

Krasne okraske za obleke, trakove, svile zadnje novosti za bluze, pajčolane, pasove, predpasnike, rokavice, nogavice, deznike, solčnike, bluze, čevlje, vse potrebščine za obleke, kakor: podloge, sukanec, svilo, gumbe, vezenja, zaponke itd.

Za gospode:

Raznovrstno belo in barvano perilo najbolje vrste, jopice za hribolazce, kolesarje, veslarje; zadnje novosti ovratnic, ovratnikov, zapestnic, nogavic, rokavic, hlačnikov, čepic, čevljev, dežnikov itd.

Opozarja

prečastite dame, na svojo veliko zalogo obče priznana najboljih modercev vsake cene.

Za birmance

in otroke: rokavice, nogavice, pajčolane vsake vrste, obleke, čepice, razno perilo.

Za slavnosti

in druge veselice; vsakovrstne narodne trakove, kojim preskrbi na zahtevo vsakovrstne napise.

Gene brez vsake konkurence.

Aromatična esenca (Mercantonio)

Spiritozna tekočina, izdelana iz destilacije aromatičnih alpskih zeljstev. Po dolgem raziskavanju je dokazano, da se isto vspešno in gotovo uporablja pri biljevanju in ogadnosti, posebno v času nosečnosti, pri črvesnem trganju, glavobolu, živčnih in histeričnih boleznih ter obvaruje pred kolero.

Lekarna G. B. Pontoni

„Pri dveh zamorcih“ — Gorica, Raštelj.

Sprejema zavarovanja človeškega življenja po najraznovrstnejših kombinacijah pod tako ugodnimi pogoji, ko nobena druga zavarovalnica. Zlasti je ugodno zavarovanje na doživetje in smrt z zmanjšujočimi se vplačili.

Vsak član ima po preteku petih let pravico do dividende.

„SLAVIJA“

vzajemno zavarovalna banka v Pragi.
Rezervni fond: 25.000.000 K. Izplačane odškodnine in kapitalije: 75.000.000 K.
Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države
z vsakezi slovensko-narodne uprave.

Vsa pojasnila daje:

Generalni zastop v Ljubljani, tigar pisarne so v lastnej bančni hiši
Gospodskih ulicah št. 12.

Zavaruje poslopja in premičnine proti požarnim škodam po najnižjih cenah. Škode cenjuje takoj in najkulantneje. Uživa najboljše sloves, koder posluje.

Dovoljuje iz čistega dobička izdatne podpore v narodne in občnkoristne namene.

Sprejme se takoj trgovskega pomočnika

za trgovino tkanin,

veščega slovenskega, laškega in nemškega jezika. — Ponudba na naše upravnništvo.

„Škrat“.

Jedini slovenski humoristično-satirični tednik, ki prinaša izključno originalne slike.

Izhaja v Trstu vsako soboto. — Naročnina za vse leto 6 K, za 1/2 leta 3 K. Posamezne številke se prodajajo po 10 stotink. Zahtevajte brezplačne številke na ogled.

Anton Pečenko

Vrina ulica 8 — GORICA — Via Giardino 8
priporoča

pristna bela in črna vina iz vipavskih, furlanskih, briskih, datmatinskih in isterskih vinogradov.

Dostavlja na dom in razpošilja po železnici na vse kraje avstro-ogerske monarhije v sodih od 56 litrov naprej. Na zahtevo pošilja tudi usore. Cene zmerne. Postrežba počena.

Karol Draščik,

pekovski mojster in sladničar
v Gorici na Kornu št. 8.

Priporoča vsakovrstno pecivo, kolače za birmance, torte i. t. d.

Priporoča se slavnemu občinstvu za mnogobrojna naročila ter obljublja solidno postrežbo po jako zmernih cenah.

Gostilna

„pri Žagarju“

tik nove postaje na Blanci,
toči vedno naravna domača bela in črna vina.

Kuhinja je preskrbljena vedno z gorkimi in mrzlimi jedili. Cene zmerne.

Priporoča se svojim rojakom iz mesta in z dežele za obilen uisk.

Proti protinu in revmatizmu

je tisoče in tisoče ljudij vspešno rabilo
Zoltanovo mazilo proti protinu in revmatizmu.

Mnogi trdijo, da se to mazilo izvrstno uporablja tudi pri takih boleznih, kjer celó dolgoletne kopelji niso mogle pomagati.

Cena steklenice 2 K v lekarnah.
Direktna pošta razpošiljatev izdelovalca:

Lekarna
Béla Zoltán
Budimpešta.

Zaščitna znamka: 5117.

LINIMENT. CAPSICI COMPOS.

iz Richterjeve lekarne „Pragi“

priporočano kot izvrstno bel ublažujoče mazilo; za ceno 80 h, kron 1-40 in 2 kroni se dobi po vseh lekarnah. Naj se zahteva to splošno priljubljeno domače zdravilno sredstvo vedno le v orig. steklenicah z našo zaščitno znamko „SIDROM“ namreč, iz RICHTERJEVE lekarne in vzame kot originalni izdelek le tako steklenico, ki je previdena s to zaščitno znamko.

Richterjeva lekarna „pri zlatem levu“
v PRAGI, Elisabethgasse št. 5.
Dobi se v lekarni
„Pri Zvolčarju“ Robert Kastner, Talmi.

